

fransk model. Formanden/præsidenten vælges for 2½ år ad gangen, og han skal vælges med kvalificeret flertal (dobbelt flertal) i Ministerrådet. Han kan genvælges for endnu en periode på 2½ år, så den maksimale periode er 5 år. Udenrigsministeren er næstformand i Kommissionen og bliver permanent formand for rådsmøderne for udenrigsministrene. Der oprettes et diplomatkorps (kaldet »Tjenesten«), der skal servicere udenrigsministeren – i realiteten EU's udenrigsministerium.

Enhedslistens holdning er, at den mest ramrende overskrift for disse nye tiltag er, at en supermagt er under opsejling. Sammenholdes det med de forsvarspolitiske tiltag, der er i traktaten, tyder intet på, at man har tænkt sig at agere anderledes sikkerhedspolitisk end den måde, man har set USA agere de seneste år.

I traktaten fremgår det, at et af de nye mål er en gradvis udformning af en fælles forsvarspolitik, »som vil føre« til et fælles forsvar. Denne sidste formulering om, at det vil føre til et fælles forsvar er faktisk en skærpelse i forhold til EU-forfatningen, der mere løst talte om »udformningen på lang sigt af en fælles forsvarspolitik, som med tiden vil kunne føre til et fælles forsvar.«

Samtidig har et kritikpunkt for Enhedslisten, også i forhold til EU-forfatningen, været bestemmelsen om, at »medlemsstaterne forpligter sig til gradvis at forbedre deres militære kapacitet«. Denne bestemmelse er et tydeligt eksempel på, at man arbejder for militær oprustning blandt andet gennem et fælles våbenagentur og opbygning af militære styrker. Det suppleres med bestemmelsen om, at man kan handle uden mandat fra FN's Sikkerhedsråd men blot »i overensstemmelse med principperne i FN«. En formulering, som desværre vækker minder om formuleringerne omkring Danmarks og USA's invasion af Irak.

Udvidelsen af rammerne inden for retlige og indre anliggender

Et væsentligt element i at ændre på EU's opbygning og grundlag, som også er hentet fra EU-forfatningen, er at gøre det rets- og politimæssige samarbejde overstatsligt. Det betyder dels, at yderligere et kerneområde for nationalstaterne – retspolitikken – overlades til lukkede forhandlinger i Bruxelles. Det er yderst betænkeligt, netop fordi politi- og retssamarbejde berører stater-

nes mulighed for at anvende magt over for borgerne. Beføjelsen til at anvende magt bør efter Enhedslistens opfattelse basere sig på det bedst mulige folkelige mandat.

Udviklingen på det retspolitiske område har de seneste år hældet i retning af mindre retssikkerhed for borgerne og øgede beføjelser til politi og retsvæsen. Det er særligt krigen mod terror, som har ført til, at både EU og flere af medlemsstaterne har rykket sig markant i forhold til at forsvare grundlæggende menneskerettigheder og retsprincipper. I en sådan situation er det derfor betænkeligt, at man med Lissabontraktaten gør politikken overstatslig, samt at man opretter en EU-anklagemyndighed og styrker samarbejdet mellem efterretningstjenesterne.

Ny Alliance, Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldisflokkurinn og Sambandsflokkurinn var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

5. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Til § 1

Af et *mindretal* (DF), tiltrådt af Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten:

1) Efter »kan« indsættes: »efter afholdt vejledende folkeafstemning, hvis nærmere betingelser fastsættes i særskilt lov,«.

[Afholdelse af vejledende folkeafstemning]

Af *udenrigsministeren*, tiltrådt af udvalget:

2) Som *stk. 2* indsættes:

»*Stk. 2.* Regeringen kan ikke uden Folketingets samtykke medvirke til vedtagelse af forslag til afgørelse om overgang fra enstemmighed til kvalificeret flertal i Rådet eller om overgang fra en særlig lovgivningsprocedure til den almindelige lovgivningsprocedure i medfør af Lissabontraktatens særlige bestemmelser herom«.

[Krav om indhentelse af særskilt folketings-samtykke ved overgang til kvalificeret flertal i Rådet m.v.]